

De onderhandelingen over het interprofessioneel akkoord (IPA) voor 2011-2012 gaan alle werknemers uit de privé-sector aan. De onderhandelingen gaan vooral over de lonen, de harmonisering van het arbeiders- en bediendenstatuut en de verlenging van de akkoorden over de uitzonderlijke brugpensioenen voor bepaalde beroepen. De onderhandelingen slepen al een hele tijd aan: ze werden stopgezet in de loop van december en werden in januari hervat. De onzekerheid over de vorming van een nieuwe federale regering weegt natuurlijk op de kalender van het overleg.

De lonen

Het vorige IPA (2009-2010) liet een gemiddelde loonstijging van 3,9% toe, waarvan 3% door de indexatie. De reële stijging van de lonen was dus erg minimaal (0,9%). Ditmaal verwachten de vakbondsmilitanten dan ook terecht een beter IPA waar het de loonstijgingen betreft. Op basis van het rapport van de SERV die een stijging van de loonkost van 5% in de drie buurlanden voorspelt, schuiven de vakbonden dan ook de eis van een loonsverhoging van 5% naar voor, waarvan 3,9% door de indexaanpassing. Ook dit voorstel houdt dus maar 1,1% echte loonsverhoging in. Van 0,9% in 2009-2010 naar 1,1% en 2011-2012, het is niet echt iets om over naar huis te schrijven!

Maar zelfs dit wordt door het patronaat geweigerd! Zij willen niet meer dan 3,9% loonsverhoging toestaan. Met andere woorden: een blokkering van de lonen. Bovendien stelde het patronaat, dat er zich terdege van bewust is dat een rechtstreekse aanval op de loonindexatie stevig verzet van de kant van de werkende klasse zou uitlokken, voor een ganse reeks producten waarvan de prijzen sterk stegen, zoals petroleum, uit de indexkorf te halen. Wat neerkomt op het uithollen van de koppeling van de lonen aan de levensduurte... Gelukkig hebben de vakbonden dit afgewezen. De discussie over het eenheidsstatuut arbeiders-bedienden

De strijd van het personeel van Brinks tegen de poging van de bedrijfsleiding om hen van een bedienden- naar een arbeidersstatuut te laten overgaan, heeft deze kwestie volop in de schijnwerpers gezet. Het arbeidersstatuut houdt bijvoorbeeld in dat bij ontslag slechts een vooropzeg van 4 weken moet gerespecteerd worden voor mensen met een anciënniteit van minder dan 20 jaar in het bedrijf. Voor bedienden is de vooropzeg 3 maand per schijf van 5 jaren anciënniteit. In een context van crisis van de kapitalistische economie is het duidelijk dat het opwaarderen van de ontslagvoorwaarden van de arbeiders naar die van de bedienden een serieuze sociale maatregel betekent.

Het patronaat verzet zich met hand en tand in dit dossier. Ze zouden zelfs liever een gelijkschakeling van de statuten naar beneden zien, door het verkorten van de opzegtermijn voor bedienden. Concreet schuiven de patroonsorganisaties een maximale opzegperiode van 8 weken naar voor voor

alle werknemers, ongeacht hun statuut, waarvan 4 gepresteerde weken en 4 niet-gepresteerde, maar ... netto betaald en zonder dat er sociale bijdragen op worden betaald.

Dit is natuurlijk onaanvaardbaar. Zelfs als een verdubbeling van de opzegperiode voor de arbeiders een kleine sociale vooruitgang zou betekenen, dan is het nog onaanvaardbaar dat een ander deel van de werkende bevolking hiervoor zou moeten opdraaien. Het zou de verdeeldheid tussen arbeiders en bedienden enkel doen toenemen. Bruggpensioen en welvaartvastheid van de uitkeringen

De werkgevers maken het eventueel ondertekenen van de verlenging van de akkoorden rond de bijzondere bruggpensioenstelsels (zware beroepen, ploegenarbeid) afhankelijk van een evaluatie in 2011 van de resultaten van de maatregelen van het Generatiepakt.

Wat betreft het eindelijk welvaartsvast maken van de uitkeringen, deze zijn niet direct voorwerp van het IPA, in de zin dat ze vanuit de Sociale Zekerheid betaald moet worden. Maar om het bedrag van de uitkeringen te kunnen optrekken, moeten ze wel betaald kunnen worden door de sociale bijdragen. Er zou een bijkomende enveloppe van ongeveer 500 miljoen € nodig zijn. Onnodig te zeggen dat het patronaat ook hiervoor niet echt enthousiast is. Des te meer daar het overheidsbudget er slecht aan toe is en er een gat in de Staatskas van ongeveer 25 miljard € moet gevuld worden... Naar verschrikkelijke sociale achteruitgang of naar veralgemeend sociaal verzet?

Het besparingsprogramma van de toekomstige regering zal ongetwijfeld zwaar inhakken op de openbare voorzieningen en de inkomens van de ambtenaren (salarissen, pensioenen,...). Zoals het er nu naar uitziet, valt er zeer weinig te verwachten van deze interprofessionele onderhandelingen voor de arbeiders en bedienden uit de privé-sector. Met andere woorden, het kruit voor een nakende sociale explosie is ruim voorhanden. Maar opdat de lont ontbrandt, mogen de vakbonden zich niet beperken tot een strategie die zich enkel aan de onderhandelingstafel afspeelt.